

संक्षिप्तवार्ताः

**गान्धिनः अन्तिमसचिवः
वृद्धावस्थायां दिवंगतः**

(विश्वस्य वृत्तान्तः - सूरतम्)
चेन्नई। राष्ट्रपितुः महात्मा गान्धिनः जीवने बहवः समर्थकाः, गुणप्रशंसकाः, सहायकाः आसन्। तेषु अन्यतमः वि.कल्याणः। 99 वर्षवयसि तस्य निधनं संजातम्। मृतकस्य वी.कल्याणस्य कनिष्ठपुत्री एतत् दृष्टव्यम् पृष्ठांकः 3

**पूर्वकेंद्रीयमंत्रीः
अजीतसिंहस्य निधनम्**

(वार्ताहरः - दीपकः शास्त्री)
जयपुरम्। पूर्वकेंद्रीयमंत्रीः राष्ट्रीय-लोकदलस्य प्रमुखश्च चौधरीः अजीतसिंहस्य गुरुवासरे प्रातः निधनम् अभवत्। गुडगांवस्य एकस्मिन् निजी चिकित्सालये मृत्युः जातः। अजीतसिंहः कोरोना पीडितः आसीत्। दृष्टव्यम् पृष्ठांकः 3

**शिमिलिपाल राष्ट्रीयोद्यानं
पर्यटकानां कृते निषिद्धम्**

(विश्वस्य वृत्तान्तः)
बारिपदा। पश्चिमोत्कलस्य प्रसिद्धं शिमिलिपालम् राष्ट्रीयोद्यानं संप्रति अनिर्दिष्टकालपर्यन्तं पर्यटकानां कृते निषिद्धं बभूव। प्रकल्पनिदेशकः एम.जोगमायानन्दः अध्यादेशं प्रकाश्य उक्तवान् यत् संपूर्णं मंडले कोरोनासंक्रमणस्य प्रवाहः द्विगुणितः। उद्यानस्य कृते वार्षिकः समयः नवम्बरमासात् वर्षाकाले अवरुध्यते परं सांप्रतिके विषमे काले सहस्राधिकानां पर्यटकानां प्राणान् संकटमयं न करणीयम्। मयूरभंज-मंडले गतमासे 17485 जनाः संक्रमिताः अभवन्।

**षोडशकोटिरुप्यकैः
विरलटीकाकरणेन
नवजातः बालः सुस्थः**

**प्रदेशसर्वकारस्य
भिन्ननीत्या चिकित्सकाः
असन्तुष्टाः**

**मनपा-आयुक्तस्य
नेतृत्वे रुग्णसेवाक्षेत्रं
परिलक्षितम्**

मराठारक्षणोपरि उच्चतमन्यायालयस्य ऐतिहासिकः निर्णयः

**राज्ये ये जनाः आर्थिक दृष्ट्या
असमर्थाः, जातिगतानुरूपं
न उन्नताः तेषां कृते
सर्वाधिकं 50 प्रतिशतम्
आरक्षणं पूर्वमेव विहितम्**

(विश्वस्य वृत्तान्तः - सूरतम्)
मुम्बई/नवदेहली। महाराष्ट्रस्य मराठासंप्रदायस्य कृते शैक्षणिक-सामाजिकक्षेत्रेषु अनुन्नतवर्गेषु विशेषम् आरक्षणं नोचितमिति उच्चतमन्यायालयस्य ऐतिहासिकः निर्णयः प्रकाशितः। शासकीय-सेवाक्षेत्रेषु आरक्षणमधिकृत्य यः विवादः आसीत् तस्योपरि

पूर्णविरामः संजातः। राज्ये ये जनाः आर्थिकदृष्ट्या असमर्थाः, जातिगतानुरूपं न उन्नताः तेषां कृते सर्वाधिकं 50 प्रतिशतम् आरक्षणं पूर्वमेव विहितम्। 50 प्रतिशतम् इत्यस्य उल्लंघनाय सांविधानिकाधिकारः सर्वकारस्य नास्ति इति प्रथमवाक्यात् स्पष्टं भवति यत् प्रदेशसर्वकारः

तुष्टिकरणाय मराठासंप्रदायस्य कृते अतिरिक्तानुक्रमेण प्रदत्तवान्। राष्ट्रपतिकार्यालयात् विनानुमत्या कस्यापि राज्यस्य सर्वकारः अयथारक्षणप्रसंगे हस्तक्षेपं न कुर्यात् संप्रति महाराष्ट्रस्य कृते सर्वाधिकं 75 प्रतिशतम् आरक्षणेन सामान्यवर्गस्य योग्याः नागरिकाः सेवाक्षेत्रे, शिक्षाक्षेत्रे दयनीयतामनुभवन्ति।

वैश्विकसमस्यामाधृत्य न्यायालयस्य तीव्रप्रतिक्रिया

(विश्वस्य वृत्तान्तः - सूरतम्)
प्रयागराज। इलाहाबाद उच्चन्यायालयेन उत्तरप्रदेशस्य सर्वकारस्य कोरोनानिपाताभियानं तुच्छमिति प्रतिपादितम्। न्यायालये पीडितानाम् दूरवस्थां निवारणोपरि श्रमणकाले सर्वकारस्य आलस्यं स्पष्टरूपेण प्रमाणितम्। रुग्णसेवायां सर्वकारस्य अवहेलनं परोक्षान्तरे सामूहिकं नरसंहारमिव प्रतीयते इति न्यायाधीशः सिद्धार्थ वर्मा, न्यायाधीशः अजित कुमारः च सूचितवन्तौ। अपरतः न्यायिकादेशेन त्रस्ताः लखनऊ-प्रयागराज-मेरठ जिलाधिकारिणः सक्रियाः। 48 होरामध्ये मृतकानां विषये आमूलचुलं परीक्षणं भवेत् दृष्टव्यम् पृष्ठांकः 3

उन्नतप्रदेशे ग्रामीणनिर्वाचने शासक दलस्य दूरवस्था प्रकटिता

**प्रथमवारं कस्यापि शासकदलस्य
कृते अपवादः एषः यत् राज्ये
भाजपादलं द्वितीयस्थानमलंकृतम्।
निर्दलीयाः 944 आसनेषु विजयिनः।**

(विश्वस्य वृत्तान्तः - सूरतम्)
लखनऊ। उत्तरप्रदेशः संप्रति उत्तमः प्रदेशः इति। भाजपासर्वकारस्य अतिप्रचारस्य ज्वलन्तं प्रमाणं पंचायतराजनिर्वाचनमेव। त्रिषु दिनेषु निर्वाचनस्य मतगणनाया एतत् स्पष्टं भवति यत् आदित्यनाथस्य लोकप्रियता क्षीयते। राज्ये 3048 पंचायतसभ्य पदानामुपरि मतदानस्य परिणामाः आगताः। प्रथमवारं कस्यापि शासकदलस्य कृते अपवादः एषः यत् राज्ये भाजपादलं

द्वितीयस्थानमलंकृतम्। निर्दलीयाः 944 आसनेषु विजयिनः। प्रमुखे विपक्षे सपा 759 तथा बसपा 319 आसनानि प्राप्ते। राष्ट्रीयकांग्रेसस्य समस्या न नवीना। प्रियंका गान्धिनः प्रयासः वृथा गतः। विशाले राज्ये कांग्रेसदलात् केवलं 125 प्रार्थिनः भाग्यशालिनः। अपरतः आपदलात् प्रथमवारं 64 नेतृणां भाग्यम् समुज्ज्वलम्। राज्यस्य 75 स्थानेषु पंचायतेषु आमआदमीदलस्य राजत्वं सुस्थापितं भविष्यति।

कार्यकर्तारः सुयोगं विना भाजपादलात् निष्कासिताः अथवा स्वतः दलत्यागं कृत्वा निर्वाचने अवतीर्णाः तेषु 900 सदस्यानां विजयेन सपा-भाजपादलयोः चिन्ता वर्धते। पंचसु वर्षेषु आदित्यनाथस्य आधिपत्यं शासितम्। अपरत्र अखिलेश यादवस्य प्रयासः उज्ज्वलः। 2022 तमवर्षस्य विधानसभायै निर्वाचनाय पूर्वप्रस्तुतिकाले प्रयागराज - वाराणसी - लखनऊ - मथुरा - अयोध्या - गोरखपुरवत् नगरेषु भाजपापारगनीतिषु परिवर्तनं संभाव्यते।

नन्दीग्रामात् पराजिता ममता मुख्यमन्त्रीपदाय न योग्या - विप्लवकुमार देव

(विश्वस्य वृत्तान्तः)
अगरतला। त्रिपुराप्रदेशस्य भाजपासर्वकारस्य मुख्यमन्त्री विप्लवकुमार देवः अकथयत् यत् यद्यपि तृणमूलकांग्रेसदलस्य विजयः ऐतिहासिकः, भाजपादलस्य दयनीयतापूर्णः पराजयः बभूव तत्रापि भाजपाकृते विशेषचिन्ता नास्ति। नन्दीग्रामे ममता बनर्जी पराजिता।

शुभेन्दु अधिकारी तस्मात् आसनात् विजयं प्राप्तः। अतः नैतिकतया ममतायाः कृते नेतृत्वं न शोभते। षण्मासाभ्यन्तरे उपनिर्वाचने यदि सा विजयीनी भविष्यति तदा सा मुख्यमन्त्री भवेत्। घ्यातव्यं यत् पश्चिमबंगराज्ये ममतायाः पुरतः केन्द्रीयभाजपापानेतृत्वस्य लज्जाजनकपराजयः प्रमाणितः।

विश्वस्य वृत्तान्तः

अथ वैदिकपञ्चाङ्गम्

दिनाङ्कः

07 मई 2021, भृगुवासरः

विक्रमसम्बत् 2078, अष्टसप्तत्यधिकद्विसहस्राब्दाः

राक्षसो नाम सम्बत्सरः सूर्य उत्तरायणः, उत्तरगोलः

प्रविष्टांशः 25 ऋतुः ग्रीष्मर्तुः

मासः (अमावस्यान्तः)चैत्रः, (पूर्णिमान्तः)वैशाखः

तिथिः एकादशी (वरुथिनी एकादशी व्रतम्)

पक्षः कृष्णः नक्षत्रम् पूर्वाभाद्रपदा

योगः वैधृतिः करणम् बवः

चन्द्रराशिः मीनः

॥ सर्वेभ्यः शुभम् ॥

अद्य विशेषः

पञ्चकस्य प्रारम्भः

रात्रिः 08.44 वादनतः9 मई 2021 रविवारः

सायं 05.29 वादनपर्यन्तम्।

पञ्चके वर्ज्याणि

वोत्तरदलादिपञ्चके याम्यदिग्गमनं गृहगोपनम्।

प्रेतदाहवृणकाष्टसञ्चयं शय्यकावितरणं च वर्जयेत्॥

सन्दर्भः

ज्योतिषतत्त्वप्रकाशः (प्रथमोध्यायः)

ज्योतिर्विद्वद्वत्सदेशराजशर्मा (8219349706)

सत्यशोधनम्

मो. क. गांधी

सौजन्यः नवजीवन प्रकाशनमंदिर, अहमदाबाद
अनुवादकर्ता : पण्डित होसकेरे नागप्पशास्त्री
संकलनकर्ता : स्वामी ब्रह्ममुनि-अहमदाबाद

दशमोऽध्यायः

बोअर युद्धम्

(गताङ्केन शेषम्) यद्यपि वयं 'रक्तस्वस्तिक' (रेड क्रॉस) बन्धेन समरक्षिष्व तथापि प्रतिबद्ध संधिमार्गे समयेऽस्माभिराग्नेयगुलिकापातस्थल एवं सेवाकृत्य मनुष्येयमित्यादिक्षमहि । गुलिकापातस्थलप्रवेशनिषेधको यो नियमः सोऽस्मदिच्छया न प्रयुक्तः किन्तु राज्याधिकार निदेश एव तादृशोऽभूत् । तथापि स्पियांकोपे पराजयप्राप्त्यनन्तरं परिस्थितिरन्यथा समजनि । तथाहि सेनापतिर्बुलराभिधानः संदेशं व्यसृजद्यथा – यद्यपि यूयं विपद्गोचरे स्थातुमनः तथापि समराङ्गणं प्रविश्य परिक्षतयोधानानयथ चेतदा राज्याधिकारस्य महती युष्माभिरुपकृति विहिता स्यादिति । विपद्गोचरीभितुं वयं सज्जा एव स्थिताः । (क्रमेण...)

सौजन्यः संस्कृतभारती

संकलनकर्ता : स्वामी ब्रह्ममुनि एसआरपी शास्त्रीजी, वेदमंदिर – अहमदाबाद

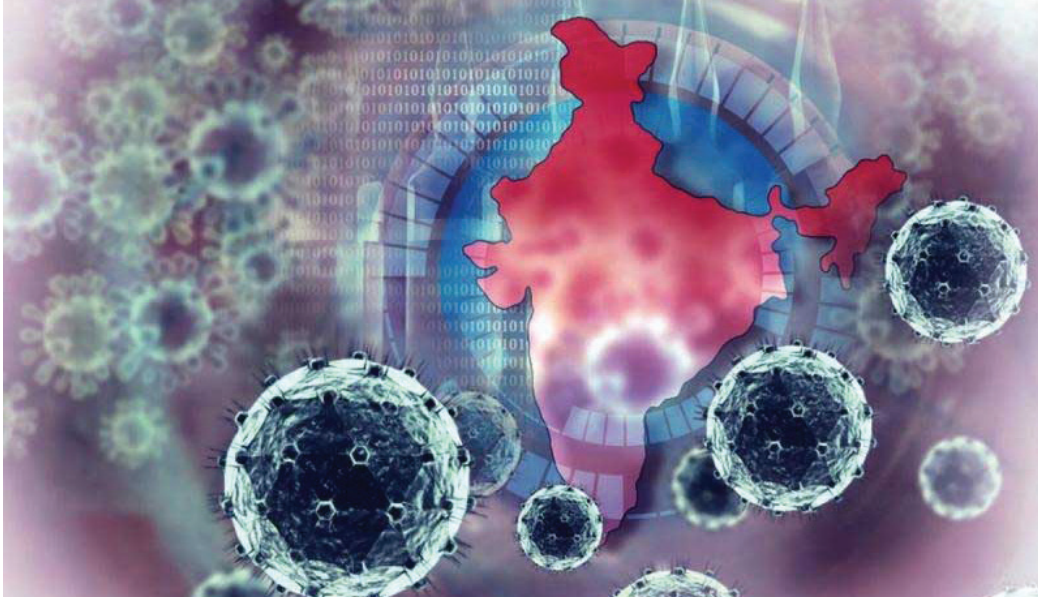
प्रथमः खण्डः आदराञ्जलिः

विशिष्टेषु अवसरेषु महापुरखेभ्यः आदराञ्जलिं समर्पयन् श्रीगुरुजीः तेषां विषयकान् स्वीयान् विचारान् प्रकटितवान्। तं विचारसङ्ग्रहम् एतस्मिन् अध्याये प्रस्तुतम्।

३८. डाक्टरज्यः बहिश्चराः प्राणाः श्रीमान् अप्पाजीजोशीः

(गताङ्केन शेषम्) सामान्यं चिन्तनं कर्तुं क्षमः जनः एतत् स्पष्टतया अनुभविषुं शक्नोति । परिस्थित्या अगतिकाः जाताः जनाः प्रकटतया न वदन्ति चेदपि अन्तःकरणेन एताम् अवस्थाम् अवश्यं बुध्यन्ति । आङ्ग्लशासनेन सह तुलनायां स्वकीयशासनकाले एषा धर्मविस्मृतिः अतिवेगेन राष्ट्रं ग्रसन्ती अस्ति । वन्दनीयस्य महाराजस्य सूक्ष्मदृष्ट्या एतस्य अंशस्य अदर्शनम् असम्भवम् एव आसीत्। अतः धर्मस्य पुनः प्रतिष्ठापनस्य स्वव्रतस्य पूर्तिः सः अधिकेन आग्रहेण सङ्कल्पितवान्। विशिष्टसम्प्रदायस्य सङ्कुचितां चिन्तनशैलीं विना सर्वव्यापिनः धर्मस्य पुनरुत्थानं तस्य अभीष्टम् आसीत्। अतः असहिष्णुन् सम्प्रदायान् उपेक्ष्य सर्वसम्प्रदायव्यापिनः, विशुद्धाद्वैताधारभूतस्य, ज्ञानयुक्तायाः परमभक्तेः शिक्षादातुः च वास्तविकस्य हिन्दुधर्मस्य जागत्यर्थं सः तदीयं सम्पूर्णं शारीरिकसामर्थ्यम्, आध्यात्मिकीं तेजस्वितां च समर्पितवान् । (क्रमेण...)

कोरोनानियंत्रणे केन्द्र सर्वकारस्य विफलता संशोधनीया

(विश्वस्य वृत्तान्तः)

नवदेहली। भारते कोविड-19 इत्यस्य दयनीयताकाले दिली-राज्यसर्वकारेण सह केन्द्रसर्वकारस्य पक्षपातता न स्वागतयोग्या। दिलीराज्यस्योच्चन्यायालये प्राणधारक-ऑक्सीजनविवादोपरि श्रवणकाले न्यायाधीशेन कठोरवाक्यैः केन्द्रसर्वकारस्य नीतिनां चर्चा कृता। ऑक्सीजनवितरणकर्मणि आईआईटी/आईआईएम संस्थानानि समर्थानि अतः सर्वकारः त्वरितं हस्तान्तरणं कुर्यात् इति न्यायालयेन सूचितम्। समग्रदेशे अभावनीयदशा प्रसरति परं एनडीएसर्वकारः मूकद्रष्टावत् आचरति।

केन्द्रसर्वकारस्य वरिष्ठप्रतिनिधि चेतन शर्मा अपि न्यायाधीशेन भर्त्सितः। दिलीराज्यशासनस्य प्रतिनिधिः अधिकृता राहुल मेहरा यादृशमुपस्थापनं कृतवान् तेन न्यायाधीशाः सन्तुष्टाः। परं केन्द्रसर्वकारस्य नियमेषु त्वरितं संशोधनाय आदेशः प्रकाशितः।

अपरतः राहुल गान्धी, प्रियंका गान्धी, ममता

बनर्जी, पवन खेडावत् वरिष्ठानेतारः चापि नरेन्द्र मोदिने सविशेषं निवेदनं कृतवन्तः। प्रियंका गान्धी अकथयत् यत् संप्रति कोरोनाकाले सेन्दल विस्टा इति महाप्रकल्पोपरो सार्धत्रयोदशसहस्रं कोटिः रुप्यकाणां विनिवेशः मूर्खतायाः परिचायकः। प्रधानमन्त्रिणः कृते भव्यनिवासनिर्माणाय सर्वकारस्य तत्परता हास्यास्पदा।

पश्चिमबंगस्य मुख्यमन्त्री ममता बनर्जी उक्तवान् यत् संप्रति सर्वदलीयसहयोगेन कोरोनानिरोधियोजना चिन्तनीया। मोदिनः मार्गावरोधनाय 2024 तमवर्षपर्यन्तं प्रतीक्षा कुर्यात्। अधुना जनजीवनं प्रति ध्यानं प्रदेयम्। पश्चिमबंगस्य जनाः हिंसात्मकघटनाः न कारयन्तु च। दिलीराज्ये त्रिचक्रिकाचालकानां कृते मासिकं 5000 रुप्यकाणां वितरणं तथा 72 लक्षं दीनानां कृते निःशुल्कं भोजनं प्रदास्यते इति अरविन्द केजरीवालः गतसंध्यायां घोषणां कृतवान्। दिलीनगरे बद्धतालेन आर्थिकस्थिरता विकृता मन्यते।

आई.बी (पीजी) महाविद्यालये (पानीपत) अद्यत्वस्य

गम्भीरविषयान्दृष्ट्वा संस्कृतविभागेन एका ऑनलाईन संगोष्ठ्याः आयोजनः कृतः

(वार्ताहरः सोमदत्त शर्मा आसरी)

कुरुक्षेत्र - हरियाणा। कार्यक्रमस्य प्रमुखवक्तास्य भूमिका कुरुक्षेत्रविश्वविद्यालयस्य एसोसिएट प्रोफेसर डॉ श्रीसुरेन्द्रमोहनमिश्र महोदयेन निर्वहनीकृता कार्यक्रमायोजनसमये पञ्चाशदधिकमे कशतम्प्रतिभागिनामुपस्थितिरुपस्थिता। बेबीनारस्य प्रमुखविषयः "वर्तमानसमाजस्तथा संस्कृतमासीत् कार्यक्रमे महाविद्यालयस्य प्राचार्यःडॉ अजय गर्ग महोदयेन डॉ श्रीसुरेन्द्रमोहनमिश्रस्य स्वागतङ्कुर्वन्निजविद्यालयस्योपलब्धिविषये कथितन्तथा डॉ मिश्रस्य धन्यवादज्ञापनङ्कृतः।डॉ अजय गर्ग महोदयेन कथितं यदधुनास्मिङ्कठिनकरालकाले संयमस्य महत्यावश्यकता वर्तते।यदि वयं सावधानतया कार्याणि करिष्यामस्तर्हि अयङ्कठिनसमयोऽपि स्वयमेव गमिष्यति तदा पुनर्वयम्प्रसन्नतायुक्ताः।भविष्यामः।कार्यक्

रमस्य संयोजिका एवं मन्त्रसञ्चालिका संस्कृतविभागतः प्रो. सोनिया वर्मा विशेषा। कार्यक्रमे प्रो. अश्विनी गुप्ता, प्रो. विनयभारती, एवं प्रो. सुखजिन्दर एतैर्महती भूमिका प्रदत्ता। डॉ श्रीसुरेन्द्रमोहनमिश्र वर्येण निजवक्तव्ये महती सूचना प्रदत्ता। तेन श्रीमिश्रवर्येण कथितं यदांग्लभाषा षोडश्यां शताब्द्याम्प्रकाशे आगतवती। महोदयेन प्रकाशितं यत्प्रसिद्धग्रन्थमनुस्मृतेरुद्भवो हरियाणा मध्येऽभवत्।अपि च श्रीमिश्रवर्येणोक्तं यत्संस्कृतभाषा सर्वेषाङ्कृते वर्ततेऽपि तु नैषा कस्यापि विशेषसमवायायाथवा धर्मविशेषाय तेन महोदयेन धर्मस्य परिभाषा प्रदत्ता यद्धर्मस्तु केवलम्मानवतायाः वर्तते नैवान्यम्।महोदयेन कथितं वेदेषु धार्मिकाधारे कुत्रापि विभागन् कृतः।म। महोदयेन कथितं संस्कृतसर्वासाम्भाषाणाञ्जननी वर्तते।तस्मात्संस्कृतस्य पठनम्पाठनमवश्यमेव करणीयमस्माभिः।श्रीमिश्रवर्येण भणितं यद्येन मानवेन संस्कृतं सम्यक्तया ज्ञातन्तेन भाषास्मिन् लिखितानि समस्तशास्त्राण्यप्यधीतानि।महोदयेन निर्णयीकृतो यन्मूलज्ञातेन धर्मस्यङ्मार्गमिलति यदन्यः जनान्तिस्ततो न भ्रामयति।कार्यक्रमस्यान्ते कल्याणमन्त्राणामुच्चारणमप्यभवत्। मन्त्रेष्वेव समेभ्यःस्वास्थ्यं तथा निरोगताविषये प्रार्थना कृता।

षोडशकोटिरुप्यैः विरलटीकाकरणेन नवजातः बालः सुस्थः

(विश्वस्य वृत्तान्तः)

महिसागरम्। गुजरातस्य महिसागरजिलायाः कानसेर ग्रामस्य नवजातस्य चतुः मासीयपुत्रस्य अद्भूता साध्यरोग निदानाय विश्वस्य प्रति क्षेत्रात् 16 कोटिः रुप्यकाणां सहायता फलवती बभूव। मुम्बई महानगरे वराकस्य धैर्यराजस्य अस्थि रोगस्योपचारः प्रारब्धः। बालकस्य जीवनरक्षायै असंख्याः दातारः ग्रामीणदीन परिवारस्य सहायतां कृतवन्तः। दुर्लभ रोगात् मुक्तिः संभवा इति प्रश्नः आसीत् परं चिकित्सकानां कुशाग्रबुद्ध्या बालकः संप्रति सुस्थः। गुजरातेन सह देशविदेशेभ्यः च कोटिश रुप्यकाणां संग्रहणे विलम्बः नाभूत्। बालकस्य पितरौ सर्वेभ्यः सादरं धन्यवादं प्रेषयत्ः।

चलचित्रम्

- जगदीश डाम्भीः

तापसी पन्नू अभिनीतं रश्मि रॉकेट चलचित्रस्य सम्पादक-अजयः शर्मा महोदयस्य कोरोनायाः निधनमभवत्

मुम्बई । (विश्वस्य वृत्तान्तः) प्राप्तवार्तानुसारं बॉलीवुड नायिका तापसी पन्नू अभिनीतं रश्मि रॉकेट चलचित्रस्य सम्पादक-अजयः शर्मा कोरोना संक्रमितः आसीत्, मंगलवसरे निधनमभवत् । इति सूचना ट्विटर मध्ये ट्वीट कृत्वा श्रिया पिलगांवकरः दत्तवती।

अजयः महोदयाय श्रिया पिलगांवकरः सहितं बॉलीवुड जगतः तारकाः श्रद्धांजलिः दत्तवन्तः। किञ्चित् दिनानि पूर्वं खट्वा-ऑक्सीजनयोः अयाचत्। करोति स्म। अजयस्य निधनस्य १० दिनानि पूर्वं निर्माता अशोक पंडितः द्घोट कृत्वा खट्वा-ऑक्सीजनयोः सहायताम् अयाचत्। तदा अजयस्य ऑक्सीजनस्तरः ८३ आसीत्।

तदनन्तरं अजयस्य निधनमभवत्। अजय शर्मा रश्मि रॉकेट चलचित्रं पूर्वं जग्गा जासूस, कारवां, लूडो, इंदू की जवानी, हाईजैक, प्यार का पंचनामा 2, कूक, तुम मिले तथा वेब-श्रृंखलायां कार्यं कृतवान् । तेन सह अजयः बर्फी, ये जवानी है दिवानी, अग्निपथ, आई पो चे, लाइफ इन ए मेट्रो, गोरी तेरे प्यार में, आई हेट लव स्टोरीज, द डर्टी पिक्चर च चलचित्रेषु सम्पादकस्य कार्यं कृतवान्।

क्रीडाजगत्

- महेश तिवारी, उत्तराखण्ड

ओलंपिक क्रीडा कृते गणपति तथा वरुण वांछन्ति स्वानुसारेण समूहनायकः

(विश्वस्य वृत्तान्तः - सूरतम्)

भारतस्य के केसी गणपति तथा वरुण ठक्कर टीम सेलिंग टोक्यो ओलंपिक स्य कृते अनुज्ञानपत्रं प्राप्त कृतास्ति। अयं भारतस्य सेलिंग क्रीडायै तृतीय ओलंपिक अनुज्ञानपत्रमस्ति। मुसानाह ओपनसेलिंग श्रृंखलायै ४९er वर्गे शीर्ष स्थान प्राप्त कृतासीत।

अस्यातिरिक्ते भारतस्य शीर्ष महिला सेलर(नाविकः)नेत्रा कुमानन अपि ओलम्पिकस्य अनुज्ञानपत्रं प्राप्त कृतासीत। केसी गणपति तथा वरुण ठक्कर कथितास्ति-टोक्यो क्रीडायै अनुभवी ऑस्ट्रेलियायाः समूहनायक इयान स्टुअर्ट वारेन निरीक्षणे प्रशिक्षणरतस्याज्ञाया वांछन्ति।

शोकवार्ताः

संस्कृतभाषासाहित्ययोः आजीवन संरक्षकः,

विशिष्टः प्राध्यापकः प्रो. खालिद

बिन यूसुफखानः गतदिवसे दिवंगतः।

प्रो. खालिद बिनः अलीगढ मुस्लिम

विश्वविद्यालयस्य संस्कृतभाषाविभागस्य

पूर्वप्रमुखः तथा संयोजकरूपेण

प्रशंसनीयं कार्यं कृतवान्।

मुस्लिमविज्ञस्य संस्कृताचार्यस्य अमरात्मेनः

सदगत्यर्थं “विश्वस्य वृत्तान्तः” परिवारः प्रार्थयते

वैदिककाव्यमञ्जूषा

(सञ्चालकः- वैदिकगणः)

अहो, वार्धक्यं वृणे

ध्यायामि प्रणमामि तातचरणाम्पुण्यालयाम्मातरं
यो वृद्धावपि सादरनिजमुतश्रीमङ्गलम्वाञ्छतः।
यस्स्वार्थं स्वमुखाय वृद्धपितरौ वृद्धाश्रमे रक्षति
स स्वयं नरकम्रयाति पितरौ वृद्धौ न तं रक्षतः॥४३॥

★ ☆ ★ ☆ ★

यो मूर्खं निधनं कुरूपमपि वा पुत्रमियं सादरं
दत्ते मङ्गलदायकाशिषमहो नाभ्यर्चितो नादृतः।
विज्ञप्तिर्युतं सुरुपतनयं दत्ते यथा चार्चितो
लाभालाभविचारभाव(बुद्धि)रहितो मान्यस्स वृद्धः पिता॥४४॥

★ ☆ ★ ☆ ★

भ्राता गर्भधरा पिता गुरुजनास्तुष्टास्तु मां नमनं
चुम्बित्वा च शिरो वदन्ति सुगुणिन् वर्षं शतं जीवतात्।
किन्ते मां स्थविराखिलोक्य सुखिनो जाता न सद्यस्ततो
वार्धक्ये मयि हा भवामि नितरां दुःखी कथं साम्प्रतम्॥४५॥

★ ☆ ★ ☆ ★

या सृष्टिस्थितिसङ्घटकरी देवी विपत्तारिणी
सैवम्वाञ्छति चेद्भवन्तु मनुजा वार्धक्यशून्या समे।
को वा तिष्ठति सक्षमस्त्रिभुवने कर्तुं ततो ह्यन्यथा
मत्वा मातृविधानगौरवमहो शान्तो वृणे वार्धकम्॥४६॥

★ ☆ ★ ☆ ★

बाल्ये स्याच्छरणं प्रसृशिवतमा पाने तथा भोजने
श्रुत्वा मातृमुखात् पुनश्च कुरुते शब्दानुकारं शिशुः।
धृत्वा मातृकरं शिशुश्चलति वा तच्छैशवे सर्वदा
वार्धक्ये जननी पुनश्च शरणम् माता नराणाङ्गतिः॥४७॥

★ ☆ ★ ☆ ★

मातस्ते तनुजास्सुतीर्थमगमन् विज्ञानपुण्यम्विना
वेदभ्भागवतम्पुराणमखिलं किञ्चित् पठित्वा न वा।
आबाल्यात्तव पादपद्मयुगलं ध्यात्वा(धृत्वा) स्वचित्तेऽनिश-
म्पावीर्यं समवाप्य कालनियमात्तद्भामवासोत्सुकाः॥४८॥

(समाप्तम्)

★ ☆ ★ ☆ ★

महाचार्यः

- मनतोषः भट्टाचार्यः

वैदिकगणः

(गताङ्केन शेषम्)

यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते रमन्ते देवताः।

यत्रैतास्तु न पूज्यन्ते सर्वास्तत्राफलाः क्रियाः॥

भारतीयसंस्कृतौ स्त्रीणां कृते शाब्दिकभावना

" स्त्री शक्तिभिः धर्मप्पोषणम् "

न केवली प्रदर्शिता किन्तु गृहस्थजीवने प्रतिपदं सार्थक्यं च प्रदर्शितम्। धर्माशास्त्रं स्त्रीणां स्वातन्त्र्यं न अपहरति किन्तु संरक्षणार्थम् आदिशति। स्त्रीणाम् संरक्षणं पुरुषाणां कृते भारतुल्यं नास्ति। पुरुषस्य स्त्रीसंरक्षणं धर्मः कर्तव्यञ्च वर्तते। धर्मशास्त्रं स्त्रियं प्रति महत्त्वपूर्णं, यशस्करञ्च वर्तते। स्त्रीधर्मेण “पातिव्रत्यधर्म” सर्वश्रेष्ठः धर्मः वर्तते।

एतद् पातिव्रत्यधर्मं पालनस्य आधिदैविकः लाभः वर्तते। अणिमादयः अष्टौ सिद्ध्यः स्त्रियः अनायासेन पातिव्रत्यधर्मपालनेन प्राप्यते। महाभारते द्रौपदीकुन्तीगान्धारी सत्यवती शैब्याऽनसूयारून्धत्यः स्त्रियः पातिव्रत्यपालनेन त्रिकालदर्शितां सिद्धिसम्पन्नतां च प्राप्नुवन्ति स्म।

अधुनापि पातिव्रत्याचरणेन असाधरणाः शक्तयः प्राप्नुं शक्नुवन्ति नात्र कोऽपि सन्देहः कारणमेषा तदेव भूमिः वर्तते। पातिव्रत्याचरणेन जीवनं

सुखमयं, संतान युक्तं, पारिवारिकसभ्यतानुकूलं आधिभौतिकसुखं सम्पन्नं भवति। पातिव्रत्येन मनःधर्ममयम्, उच्चवैचारिकसंपदा, दैवियमनोभाव वृद्धिः, आध्यात्मिकसुखानुभूत्यादयः प्राप्यते। स्त्री धर्मे एकस्याः स्त्रियाः षड्विधा धर्माः भवन्ति-

१. नित्यधर्मः- नित्यधर्माचरणेन पापं न भवति पुण्यमपि न। एषः धर्मः सहजावस्थां दैनिककार्यञ्च कृत्यञ्च प्रदर्शयति। प्रातः कालादारम्य निशाकालपर्यन्तं धर्ममयं दिवसयापनं नित्यः धर्मः अस्ति।

२. नैमित्तिकधर्मः- धर्मः जीवनेऽस्माकं बहुवारं समायाति। विशेषकार्यार्थं विशेषकर्म स्योपादनं नैमित्तिक इत्युच्यते। यथा-व्रताः, विवाहः, यज्ञोपवीतम् इत्यादयः संस्काराः नैमित्तिकाः सन्ति। निमित्तस्य शक्त्य अधिक लाभं वाञ्छितुं क्रियमाणं कर्म नैमित्तिक इत्युच्यते। (क्रमेण)

वाग्मितावेदिकायां या रामायणी कथा श्रुता...

वाग्मिताव्याख्यानमालायाः नवमस्तवके कविकुलगुरोः मुनेः वाल्मीकेः रामायणमाश्रित्य रम्या रामायणीकथा प्रपञ्चोपरि राजस्थानस्य कोटानगरस्थे शासकीयमहाविद्यालयस्थे सहचार्याः डॉ. पूर्णचन्द्र उपाध्यायः सविशेषं तथ्यमुपस्था-पितवन्तः।

गूगलमीट-पटले डॉ. धर्मेन्द्रकुमार ि सं ह दे व : र वा ग त भा ष णं कृतवान्। प्राक्तनः कुलपतिः आचार्यः हरेकृष्ण शतपथी मार्गदर्शकरूपेण तथा आचार्य प्रमोदचन्द्र मिश्रः अध्यक्षीयभाषणेन सर्वेषां चित्तविनादं कृतवन्तौ। रामायणस्य उपजीव्यप्रसंगोपरि ध्यानाकर्षणं कुर्वन् डॉ. उपाध्यायः प्राचीनसाहित्यावकाशस्य आनन्दवर्धनस्य ध्वन्यालोकात् आरभ्य अर्वाचीन कालस्य प्रो.राधावल्लभ त्रिपाठीमहाभागस्य

कृतीनामुपरि सोदाहरणं प्रस्तुतिम् उपस्कृतवान्।

विविधैः रम्यैः श्लोकांशैः रमणीयतां प्रतिपादितानि।

रामायणस्य सार्वकालिक-सार्वभौमिकत्वं न मात्रं भारते अपि तु विश्वस्य विविधेषु प्रान्तेषु अद्यापि उपजीव्यत्वरूपेण समादृतमिति डॉ. पूर्णचन्द्रोपाध्यायेन निगदितम्। डॉ. प्रियव्रतः मिश्रः उ प णि थ तानां प ण्डि त व र णां कृ ते औ प च णि कं ध न्य वा द णं कृतवान्। कार्यक्रमे

मनस्विनी मिश्रः, ममता प्रधानः, ललिता जुनेजा, डॉ. बुद्धेश्वर षडंगी, जुहीरानी ठाकुरः, कुलदीप कुमारः, मनीषा दुबे, भागिरथी नन्दः, सोमनाथ दासः, डॉ. चित्तरंजन नायकः, अरुण रंजन मिश्रः, डॉ. धनंजय भंजः, बलराम सेठी, वर्षारानी साहू, आशुतोष गुप्तादयः समागताः आसन्।

पूर्वोत्तरभारतस्य मेघालयराज्ये डाइनोचरेतिप्राणीविशेषस्यातिप्राचीनः अस्थिकंकालः गवेषकैः आविस्कृतः। शतकोतिप्राचीनः आसीदिति अनुमीयते।

पृष्ठाङ्कः 1 तः....

स्वास्थ्यशालीनां कृते...

आरोग्यप्राप्ताः येषां शरीरेषु संक्रमणस्य लक्षणानि न दृश्यन्ते ते अपि एन्टीजन परीक्षणाय नागच्छन्तु इति संशोधितः नियमः आयुषमन्त्रालयेन प्रकाशितः।

राज्याभ्यान्तरे अथवा अन्तर्राज्य यात्राकाले कोविद-19 मौलिकस्वास्थ्यपरीक्षणम् अनिवार्यं नास्ति। प्रयोगशालासु सततं परीक्षात्मककार्यभारत्वात् केन्द्रशासनस्य एतादृशः निर्णयः सर्वसामान्यनागरिकाणां कृते स्वागतयोग्यः कथ्यते।

पृष्ठाङ्कः 1 तः....

वैश्विकसमस्यामाधृत्य...

इति आदेशः आगतः। कोरोनायां मृतकानां विवशता उपेक्षणीया वा इति आदित्यनाथस्य प्रशासनस्योपरि उच्चन्यायालयात् कठोर वचनं प्रदत्तम्। मद्रास-दिल्ली-मुम्बई न्यायालयेषु च एतादृशं तथ्यं केन्द्रसर्वकाराय पूर्वमेव प्रदत्तम्।

पृष्ठाङ्कः 1 तः....

गान्धिनः अन्तिम...

प्रकाशितवती। कल्याणमः गान्धिनः कृते निजसचिवरूपेण सेवाप्रदानं कृतवान्। 1943 तमवर्षात् 1948 तमवर्षपर्यन्तं सचिवरूपेण सः गुरुत्वपूर्णभूमिकायां कार्यं कृतवान्।

पृष्ठाङ्कः 1 तः....

पूर्वकेंद्रीयमंत्रीः...

मुख्यमंत्री अशोकगहलोतः, भाजपाप्रदेशाध्यक्षः डॉ. सतीशपुनिया च अन्य नेतारः अपि श्रद्धांजलिः अर्पितं कृतवन्तः।

पृष्ठाङ्कः 4 तः....

कोरोनाकाले कुपोषण...

शिशूनां स्वास्थ्य सुरक्षायै पोषणपेटिकाः वितरिताः। बालेभ्यः ग्रीष्मकालस्य अंगवस्त्राणां च वितरणं बभूव। डॉ. महेशभाई पटेलः संस्थायाः नियमितकार्यविषये पूर्वसूचनां दत्तवान्। वितरणाकाले सगर्भाः महिलाः नवजात सन्तानानि विशेषोपकृतानि अभवन्।

वैदिकीशिक्षाव्यवस्थायाः

मनोवैज्ञानिकभित्तिः सम्प्रतिरस्य

प्रासङ्गिकता च : एकं पर्यालोचनम्

(गताङ्केन शेषम्) अत आदौ मन चित्तं वा स्वस्थं पुणितञ्च भवितव्यम्। वैदिकशिक्षायाः पाठ्यक्रमा वेदविषयभूता आसन्। वेदा वैदिकवाङ्मयो वा चित्तवृत्तिनिरोधका वर्तन्ते। तदध्ययनाद् मनुष्याणाम् आध्यात्मिकविकासो घटति यस्माद् आत्मशुद्धिं सम्भूय मन चैतन्यतामाप्नोति। अतः तदानीन्तनपाठ्यक्रमे वैदिकवाङ्मयो मुख्यतया अविद्यतः।

वैदिकशिक्षाव्यवस्थायां गवेषणाकार्यं सर्वविधशिष्यकृतमासीत्। तत्र विविधविषयाणां तुलनात्मकाध्ययनं चर्चादयः अभवन्। तत् कृते सती छात्राणां कल्पना-अभ्यासशक्तयो स्फुरणं भवति। मनोवैज्ञानिकदृष्ट्या कल्पनाशक्तेः प्राचुर्यत्वात् अन्या गुणा अपि आयान्ति मनुष्यदेहे। अपरञ्च अभ्यासोऽस्ति चित्तवृत्तिनिरोधोपादानम्। एतत्सर्वं सम्भवति केवलं स्थिरचित्तेन। वैदिकशिक्षाव्यवस्थायां शिष्याणां चित्तस्थिरताय योगाभ्यासस्य चर्चापि जायते स्म। यतोऽहि ऋषयः अजानत- “योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः” इति।

संस्काराः - मनुष्या षोडशसंस्कारैः सम्पृक्ताः। तेषु ब्रह्मचर्याश्रमकाले निर्दिष्टाः केचनैव गुरुगृहे पालितव्या आसन् शिष्यैः। ते च- उपनयनसंस्कारः, वेदाध्ययनसंस्कारः, केशान्तसंस्कारः, समावर्तनसंस्कारश्च। उपनयनसंस्कारो शिष्याणां द्विजत्वं प्रमाणयति। अस्याधिकारिणार्हा ब्राह्मण-क्षत्रिय-वैश्यश्चासन्। शुद्रा अनधिकृता आसन्।

तत्रोपनयनकालो वर्णविशेषे भिन्नो निर्दिश्यते। उक्तं स्मृतिकारेण- “गर्भाष्टमेऽष्टमे वाऽब्दे ब्राह्मणस्योपनयनम्।

राज्ञामेकादशे सैके विशामेके यथाकुलम्॥४४॥” इति।

संस्कारेऽस्मिन् उपवीतधारणं शिष्याणां कृते अनिवार्यमासीत्।

वर्णत्रित्वत्वेन उपवीतत्रितयोऽपि शिष्यतनुषु बुभूष। तद्यथा- “कार्पासमुपवीतं स्यात् विप्रस्योर्ध्ववृत्तं त्रिवृत्।

शणसूत्रमयं राज्ञो वैश्यस्याविकसौत्रिणम्॥५॥” इति।

(क्रमेणः)

डॉ. सागरिका भट्टाचार्य

विश्वस्तरीय-उपदेष्टु
वैदिकगणः, असमराज्यम्मादलापञ्जिकायाः
विहंगमदृष्टिः

गद्यसाहित्ये मादलापञ्जिका श्रेष्ठतमा कृतिर्वीर्वर्ति। श्रीजगन्नाथमन्दिरस्य इयं पञ्जिका न पञ्चांगपरका अपितु ऐतिह्यपरका एव सर्वमन्यते। इयं न केवलं पूर्ववर्तिराज्ञां परिचयात्मिका किन्तु जगन्नाथमन्दिरस्य सर्वा नियमावल्याः अत्र उपनिबद्धाः भवन्ति। कदास्य प्रवर्तनं जातं एतद् व्याख्यातुं न कोपि प्रत्यक्षतया समर्थः। तथापि ऐतिहासिकतथ्यमवलम्ब्य अस्मिन् कार्ये पूर्वसूरिणः यथासाध्यं चेष्टिताः परिष्कृताश्च दृश्यन्ते। अद्यावधि एतद्विषये जिज्ञासा असम्पूर्णा एव। समयानुसारं विभिन्नानां राज्ञां तथा श्रीमन्दिरस्य उत्कलराज्यस्य च इतिहासं विरचयितुं विभिन्न-किम्बदन्तीपुरःसराः लेखकाः इदं प्रत्नं साहित्यं रससिक्तं कर्तुं चेष्टितवन्तः। इयं पञ्जिका उत्कलस्य राजवंशः, विभिन्नमन्दिराणां किम्बदन्ती विषये तथा प्राचीनशब्द-प्रयोगानां समाहारेण हृष्टपृष्टा सती उत्फुल्लिता दृश्यते।

प्राचीन-ओडिआसाहित्ये ये केचन गद्यग्रन्था दृष्टिगोचरा भवन्ति तेषु मादलापञ्जिका श्रेष्ठतमा कृतिः। जगन्नाथमन्दिरस्य नीतिनिर्घण्टाः, सेवा-पूजाविधयः, श्रीमन्दिरप्रशासन प्रणालयः, समसामयिकसामाजिकव्यवस्थाः, राजनैरिक परिवेशचित्राणि च अत्र सम्यक् रूपेण चित्रितानि सन्ति। ओडिशा-गद्यसाहित्यस्य विकाशोन्मुखी चिन्ताधारा अस्यां पञ्जिकायां लिपिवद्धा दृश्यते। ख्रीष्टियद्वादशशताब्द्याभ्य अद्यावधि देवाधिदेवस्य श्रीजगन्नाथस्य इतिवृत्तमस्यां पञ्जिकायां समुपलब्धम्। यथा वैदेशिकाक्रमणात्वारम्भारं मन्दिराद्वहिः जगन्नाथस्यागमनं गुप्तस्थाने निवासः पुनः मन्दिरं प्रत्यावर्तनादिकं सर्वाणि वृत्तान्तानि मादलायां वर्णितानि सन्ति।

अस्याः मादलेति नामकरणे ऐतिहासिकेषु भिन्न मतानि दृश्यन्ते। ऐतिहासिक-मनमोहनचक्रवर्तिमतेन “मुदल” शब्दात् मादला जाता। तत्र मुदलं नाम मुद्रितकरणम्। अर्थात् लेखनात् परं तं जतुद्वारा राज्ञः स्वाक्षरमाध्यमेन रुद्धीक्रियते। अस्मिन् प्रसंगे विदुषा रमाप्रसाद चान्देन भिन्नमतं प्रदत्तम्। तन्मतानुसारं मर्दलः वाद्यविशेषः। लिखनात्परं मर्दलाकारेण तं निबद्ध्य जतुनाऽऽबद्धः क्रियते स्म। पण्डित सूर्यनारायण दाशः, पण्डित सदाशिव रथशर्मा, अध्यापकः आर्तवल्लभ महान्ति राखाल दाश वन्दोपाध्यायः डः देवेन्द्र महान्ति डः मायाधर मानसिं प्रमुखाः पण्डिताः ऐतिहासिकाश्च एतद्विषयं समर्थितवन्तः। परवर्तिसमये गवेषकः सत्यनारायण राजगुरुमहाभागाः द्वाभ्यां तेलगु-शब्दाभ्यां मादलाया अर्थनिर्धारणकर्तुं चेष्टितवन्तः। मोदलिः तथा मोदलुंगा इति द्वौ शब्दौ तेन व्यवहृतौ। आद्यः मोदलिः अर्थात् यः लिपिबद्धः। द्वितीयः मोदलुंगा यः धारावाहिततया लिपिबद्धा भवति।

प्रकृतपक्षे द्वौ शब्दौ एकार्थकौ स्तः। एतन्मतं गगनेद्रनाथ दासादयः अन्ये समालोचकाश्च समर्थितवन्तः। मादलेति शब्दस्य आभिधानिकोर्थः असम्पूर्ण एव। श्रीजगन्नाथ विग्रहः साक्षादसम्पूर्णः। सुतरां केचनः भक्ताः सादरं जगन्नाथं मादल इति श्रद्धया कथयन्ति। श्रीजगन्नाथविग्रहं लक्ष्मीकृत्य अस्याः मादलेति नाम विख्यातमिति युक्तियुक्तमेव प्रतिभाति।

(क्रमेणः)

डॉ. नन्दप्रदीप्तकुमारः

वैदिकगणः

विश्वस्य वृत्तान्तः

दैनिक संस्कृतं वार्तापत्रम्

दिनाङ्कम् : 07 मई 2021, शुक्रवासरः

न हि सर्वः सर्वं जानाति

सुधिपाठकाः! संस्कृतस्य संवर्धनाय वार्तापत्रस्य प्रकाशनमस्माकं प्रथमः प्रयासः। अत्र दोषः सम्भाव्यत इति। अतः तान् दोषान् परिष्कृत्य पठन्तु अस्मान् सूचयन्तु च।

सधन्यवादः

Website : www.vishvasyavrutantah.com ■ e-mail : sanskritdailynewspaper@gmail.com, vishvasya.vrutantam@gmail.com

प्रदेशसर्वकारस्य भिन्ननीत्या चिकित्सकाः असन्तुष्टाः

(विश्वस्य वृत्तान्तः - सूरतम्)

सूरतम्। कोरोनासंकटकाले यत्र गुजरातराज्ये वैद्यकीयसेवायां असामर्थ्यं तथा पर्याप्त चिकित्सकानामभावः वर्तते तत्र

आपातकालनियमेन वयोवृद्धाः सेवानिवृत्ताः वैद्याः पुनः आहूताः। परन्तु दीर्घकालात् सेवारतानां कृते वेतनप्रदाने राज्यशासनस्य वैमातृकभवनया संप्रति रुग्णसेवा बाधिता

स्यात्। वृद्धानां कृते 60 सहस्रं नवागतानां कृते 1.25 लक्षं रुग्णकाणां वेतनस्य तीव्रविरोधः प्रारब्धः। 80 चिकित्सकाः कार्यवर्जनाय प्रस्तुताः इति ज्ञात्वा स्वास्थ्यविभागः विचलितः।

कोरोनाविकारात् प्राक् सर्वेभ्यः वैक्सीनप्रदानाय उद्यमः स्यात्

(विश्वस्य वृत्तान्तः)

सूरतम्। सूरतमहानगरे आमआदमीदलस्य पक्षतः कोरोनानिरोधि अभियानं पुनः सक्रियम्। नगरे मनपाप्रशासनात्, राज्यसर्वकारात् यथाकाले यथोचितं साहाय्यं न लभ्यते येन प्रत्यहः सहस्त्राधिकाः पीडिताः शताधिकाः च मृताः इति आपदलस्य राज्याध्यक्षः गोपाल ईटालीया अकथयत्।

नगरस्य प्रतिप्रान्ते वैक्सीनवितरणकार्ये विलम्बः दृश्यते। कोरोनातरंगस्य तृतीयचरणे दुर्दशा प्रखरतरा न भवतु। तस्मात् प्राक् सर्वेषां कृते टीकावितरणाय प्रशासनस्य पुरतः ज्ञापनं प्रदेयम्। गोपालभाई उक्तवान् यत् आम आदमीपार्टीपक्षतः जनजागृति अभियानं विचार्यते। शतप्रतिशतं टीकाकरणम् आपदलस्य लक्ष्यम्।

जिलास्वास्थ्यप्रशासनेन सह गृहराज्यमन्त्रिणः मन्त्रणा

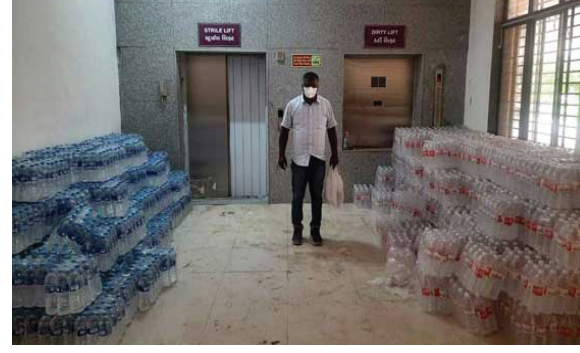
(विश्वस्य वृत्तान्तः - सूरतम्)

पंचमहाल। गुजरातस्य पंचमहालमण्डले कोरोनायाः प्रकोपः वर्धते। जिलास्वास्थ्यविभागस्य योजनाः न फलीभूताः मन्यन्ते। अस्मिन् विषमे काले गृहराज्यमन्त्री प्रदीपसिंह जाडेजा जिलायाः वरिष्ठाधिकारिभिः सह सविशेषचर्चा कृतवान्।

कोरोनासंक्रमितानां समस्यानियंत्रणाय निर्मिते चिकित्सालये परिश्रम्य रुग्णानां दशावलोकनं कृतवान्। जाडेजा अकथयत् यत् ग्रामीणेषु वैक्सीनवितरणे कदापि शैथिल्यं नावश्यकम्। येन संक्रमणस्य मात्रा रोद्धनीया इति सः अवदत्।

चर्चासत्रे सांसदः रतनसिंह राठौडः, विधायकाः सुमनबेन, निमिषाबेन, राउलजी, जिलापंचायतस्य अधिकारिणः एकत्रिताः आसन्।

सूरतकेरलसमाजस्य पक्षतः निःशुल्कं शीतलं पेयम् आवंटितम्

(विश्वस्य वृत्तान्तः)

सूरतम्। कोरोना-वैश्विक संक्रमणकाले प्रशासनम्, राज्यसर्वकारः अन्ये च स्वेच्छासेविनः

अहर्निशं सेवापरायणाः तत्र नगरस्य केरलसमाजेनापि तथैव नियमित-काले दरिद्र-दीनहीनपीडितानां सेवायै निरतम्।

गतसंध्यायां सूरतनगरस्य नूतने सार्वजनिके चिकित्सालये संक्रमितानां, चिकित्सकानां च कृते 6000 शीतलजल वर्तिकाः वितरिताः। महत्

पुण्यं दानमेव इति विचार्य अधुना यावत् केरल समाजस्य नेतृत्वे प्रायतः द्विलक्षं वर्तिकाणां वितरणं रुग्णानां जीवनरक्षायै संपन्नम्।

कोरोनाकाले कुपोषणमुक्तभारताय सुष्माहारः वितरितः

(विश्वस्य वृत्तान्तः)

समग्रभारते यदा कोविड-19 इति वैश्विकसंक्रामकस्य अदृष्टारोगस्य उपद्रवः तदा

बालेषु कुपोषणस्य मात्रा स्वाभाविकरूपेण वर्धते। कुपोषितसमाजे नियंत्रणं सुस्थपरिवेशनिर्माणं च करणीयमिति मत्वा महुवाग्रामे सामूहिकस्वास्थ्यकेन्द्रे

जी.एच. भक्त संस्थायाः नेतृत्वे कोरोनामुक्त कुपोषणरहित समाजनिर्माणाय च विशेषाभियानं सञ्चालितम्। ग्रामीण दृष्टव्यम् पृष्ठांकः 3

मनपा-आयुक्तस्य नेतृत्वे रुग्णसेवाक्षेत्रं परिलक्षितम्

जनारोग्यविभागस्य नेतृत्वे सततं प्रशंसनीयोद्यमः तदा मनपायाः आयुक्तः बांछानिधि पाणिः गतदिवसे सचीनग्रामे प्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्रे एवं च औद्योगिकक्षेत्रे रुग्णसेवायाः अन्वेषणं कृतवान्

(विश्वस्य वृत्तान्तः)

सूरतम्। सूरतनगरे कोविड-19 इत्यनया पीडा संप्रति द्वितीयवारं तीव्रा। नगरस्य पृथक्-पृथक् संभागेषु पीडितानां सहायतायै संगरोधकेन्द्राणि,

पीसीआर परीक्षणकेन्द्राणि, वैक्सीन प्रयोगकेन्द्राणि च परिचाल्यन्ते। जनारोग्यविभागस्य नेतृत्वे सततं प्रशंसनीयोद्यमः तदा मनपायाः आयुक्तः बांछानिधि पाणिः गतदिवसे

सचीनग्रामे प्राथमिकस्वास्थ्यकेन्द्रे एवं च औद्योगिकक्षेत्रे रुग्णसेवायाः अन्वेषणं कृतवान्। पीडितानां परिजनैः सह आयुक्तस्य साक्षात्कारः प्राचलत्। प्रशासनस्य

पक्षतः यथासंभवः साहाय्यं दीयते। अग्रे च पुनः एतावत् दास्यते इति श्री पाणिः सुनिश्चिताश्वासनं प्रकटितवान्। प्राथमिके स्वास्थ्यकेन्द्रे भेषजसमस्या न भविष्यतीति सः उक्तवान्।